

ПРЕДИСЛОВИЕ

Още в самото начало се чувствам задължен да предупредя моя читател, че проблемът за демографското състояние и демографските процеси на циганите - изобщо в света, и отделно в която и да е страна, регион или континент - са, поне до наши дни, почти невъзможни за напълно правдиво и детайлно осветление. Естествено, тази констатация е крайно неприятна и тя би могла да се премълчи. Но евентуалното ѝ премълчаване не се синхронизира с потребностите да се търси чрез научното изследване на циганските проблеми и дилеми някакъв разумен и плодотворен "брод" за тяхното поставяне и решаване. Друг е въпросът, че направената констатация може и следва да се обясни пред читателя - поне с две основни съображения.

Първо, дори и сега, в края на второто хилядолетие и началото на третото хилядолетие от н. е. неопределено количество цигани реализират своето съществуване върху принципите на подвижния или поне полуподвижния начин на живот. По силата на това обстоятелство значителна част цигани просто не могат да бъдат обхванати по време на периодичните (на десет или на пет години) преоброявания на населението в отделните страни на света, които се практикуват в историята на човечеството, особено от втората половина на миналия век.

Внимателният читател вероятно е забелязал, че в този том на моя труд въвеждам по друго понятийно-категориално определение на неуседналия начин на живот на ромите. Става дума за това, че в първия том на моя труд аз изследвах **"скитническият, чергарският начин на живот"** на циганите. В него само мимоходом споменах, че сега този начин на живот в някои европейски страни е трансформиран, съхранил е формата си откъм подвижността в него, но и внесъл нещо много ново в съдържанието на тази подвижност. Тук, във втория том на моя труд, аз вече извеждам като обект-